

Module Tijdbeelden

Uitgebreide toelichting.

Tijdbeelden kun je op veel manieren bestuderen. Hedendaagse astrologen kijken graag naar de langzame planeten in de tekens en naar aspectpatronen aan de hemel, en vergelijken dan het betekenisveld van de astrologische factoren met dat wat er op dat moment in de wereld gebeurt. Verschillende astrologen kijken vervolgens ook naar momenten in de geschiedenis waarop het betreffende patroon zich nog meer heeft voorgedaan, om zo tot een beter inzicht te komen in de uitwerkingsmogelijkheden. Dat heeft tot heel boeiende resultaten geleid. Denk bijvoorbeeld aan het inzicht in hoe Pluto in de tekens de grondtoon van een tijdbeeld bepaalt. Of denk aan het onderzoek naar het T-vierkant van Saturnus, Uranus en Pluto, dat niet alleen deze keer, maar ook de voorafgaande twee keer met opvallend gelijksoortige financiële crises gepaard is gegaan. Allemaal zaken die we in deze module gaan behandelen. We zullen ook stil staan bij een aantal problemen die zich bij het onderzoek naar tijdbeelden voordoen. Want waar ga je precies op letten?

- ***Bepaalde dingen gebeuren té vaak om bij een enkele combinatie te horen. Trek dus nooit een conclusie op basis van één treffer.***

Bijvoorbeeld: Als je een Uranus-Pluto conjunctie in een bepaalde tijdperiode ziet, en je leest in een geschiedenisboek dat er in die periode een oorlog heeft gewoed, dan ben je snel geneigd om 'bingo' te roepen. Want passen die twee niet uitstekend bij een explosieve (Uranus) machtsstrijd (Pluto)? Probleem is dat oorlogen in de geschiedenis zo'n frequent verschijnsel waren en zijn, dat je ook buiten deze conjunctie veel oorlogen ziet. Met andere woorden: dit aspect is niet specifiek genoeg om een oorlog aan te duiden. Wat het wél kan aanduiden, is de aard van de spanningen en de wijze waarop de dingen zich kunnen ontwikkelen.

Wat betekent dit? Dat je, wanneer je iets vindt dat toepasselijk is, je nooit op basis van één treffer een conclusie kunt trekken, maar altijd verder moet zoeken of het niet een toevalstreffer is, en of het wel specifiek genoeg is. Dat betekent niets minder dan dat onderzoek naar tijdbeelden betekent dat je een stevige duik in de geschiedenis moet nemen, en dat is ook precies wat we in deze module gaan doen.

- ***Een tweede probleem waar je tegenaan loopt, is de vraag: welke gebeurtenissen neem je precies als uitwerking van een tijdbeeld-configuratie,*** dus als uitwerking van een langzame planeet in een teken, of van een tijdelijke aspectconfiguratie. Het is bijvoorbeeld meermalen gebleken dat er een heel belangrijk boek werd gepubliceerd, dat op dát moment niet aansloeg, maar op een láter moment als cruciaal werd gezien. Als iets niet collectief wordt opgepakt, is het ook geen deel van de discussies in de media, kortom, dan is het geen deel van het actuele tijdbeeld. Maar verandert het tijdbeeld, dan kan het zo maar gebeuren dat iets dat al lang bestaat opeens wél volop in de belangstelling komt te staan. Dan gaat het dus niet meer om wanneer een boek verschenen is, maar wanneer het onderwerp deel werd van de collectieve beleving of beweging. Dat is veel lastiger uit te zoeken als het om perioden ver terug in de geschiedenis gaat. Vaak hebben we alleen het jaartal van

publicatie. Zo bestond de kwantummechanica al langer, maar het duurde decennia voordat het brede publiek het oppakte, en hetzelfde geldt voor de chaostheorie, om maar een voorbeeld te noemen.

- ***Soms is er een duidelijk aanwijsbare gebeurtenis, soms wordt er een minder manifeste kiem gelegd.***

Pluto is een heel belangrijke factor als het om tijdbeelden gaat. Maar van Pluto weten we dat hij ófwel zich direct en duidelijk manifesteert, en dan onmiskenbaar is, óf dat hij zijn mythologische kap van onzichtbaarheid draagt, en dan zonder dat je het in de gaten hebt een kiem legt voor een latere grotere ontwikkeling. Die kiem is overigens achteraf vaak goed te herkennen, alleen in de tijd zelf zie je die makkelijk over het hoofd.

- ***Bepaalde thema's duren langer dan welke tijdbeeld bepalende astrologische factor ook.***

Ook zie je bepaalde thema's wel een halve eeuw of langer deel zijn van een tijdbeeld, en dat is veel langer dan een tijdelijke aspectconfiguratie of een langzame planeet in een teken. Waar je dan op moet letten is niet zozeer het thema zelf, maar de verandering in de manier waarop daar tegenaan gekeken wordt. Dat verschilt per Pluto in teken. Dan blijft hetzelfde onderwerp weliswaar in de media, maar de manier waarop de discussie wordt gevoerd en de manier waarop er naar gekeken wordt kan heel anders zijn. Ook daar gaan we voorbeelden van bekijken.

- ***Manifestaties van langzame planeten in een teken kunnen veranderen in de loop van hun transit.***

Wanneer je systematisch de geschiedenis bestudeert in het licht van de langzame planeten, ga je patronen ontdekken, niet alleen van teken naar teken, maar ook wat een langzame planeet binnen een teken doet. Als hij net een nieuw teken binnengaat, geeft hij vaak een visitekaartje af. In het midden van het teken beginnen de moeilijke kanten zich vol te openbaren, en in de laatste vijf graden is de sfeer van het volgende teken al goed merkbaar. In de lessen zal ik daar regelmatig voorbeelden van geven.

- ***Er werken vaak tegelijkertijd meerdere factoren die samen in interactie met elkaar het tijdbeeld bepalen.***

Denk bijvoorbeeld aan de jaren rond 2010. We hebben in die jaren te maken met de tijdbeeld bepalende Pluto in Steenbok, aangevuld met Neptunus die de Vissen in gaat, Uranus die de Ram binnentreedt en Saturnus die op dat moment vanuit Weegschaal een T-vierkant met Uranus en Pluto vormt. Er gebeurt heel veel, maar welke astrologische factor is nu verantwoordelijk voor welke gebeurtenis? Dat gaan we proberen te ontrafelen.

- ***De astrologische tijdbeeldpatronen zijn zelf ook weer deel van grotere cycli.***

Daardoor zijn historische perioden niet 100% vergelijkbaar, omdat we met dezelfde planeten in de tekens en dezelfde onderlinge aspecten van de langzame planeten ons steeds in verschillende fasen van een achterliggende grotere cyclus bevinden. Daarom gaan we ook diep in op de achterliggende grote cycli.

De tijd waar we nu in leven is het resultaat van alles wat er aan vooraf gegaan is, in de breedste zin van het woord. Ideeën, uitvindingen, wetenschappelijke ontdekkingen, filosofieën, religieuze opvattingen, vormen van maatschappelijke organisaties, alles heeft uiteindelijk geleid tot de

organisatievorm die we nu hebben, de waarden en normen die onze uitgangspunten zijn, tot en met de manier waarop we wonen. Wanneer je aan de hand van de tijdbeelden teruggaat in de geschiedenis, ga je een aantal heel bijzondere lijnen ontdekken die de tijd waarin wij leven in een nog veel groter perspectief zetten. Dat wordt nog weinig gedaan in de astrologie, maar dat is wel iets dat belangrijker is dan we gewoonlijk denken. In deze module gaan we daar ook uitgebreid aandacht aan besteden.

We gaan een diepe duik in de geschiedenis nemen. Veel zullen we illustreren aan de hand van planeten in tekens en in aspectconfiguraties, maar soms is het nodig om even zonder de astrologie een lijn in de geschiedenis te laten zien. Daar grijpen we dan in latere lessen altijd weer op terug, omdat die geschiedkundige ontwikkelingen weer nodig zijn om latere astrologische tijdbeeldfactoren te kunnen begrijpen.

De module is zo opgebouwd, dat het een verhaal is waaraan steeds meer facetten en achtergronden worden toegevoegd. Veel van wat we in de eerste lessen doen is van belang voor latere lessen, en hoe verder we komen, hoe duidelijker het zal worden dat we steeds weer moeten teruggrijpen op wat we hebben gedaan, zowel waar het astrologische technieken en achtergronden betreft als waar het de geschiedenis zelf betreft.

De volgorde van de lessen is:

1- **Tijdbeelden en de collectieve psyche**

Wat is de collectieve psyche en welke rol spelen planeten als archetypen? Dit is een les die deels ook bij module 1.06, Jungiaanse psychologie, hoort. We gebruiken het hier in het licht van de tijdbeelden.

2- **Pluto in de tekens: astronomie en aanpak**

De transit van Pluto door de tekens blijkt een belangrijke rode draad in de geschiedenis te zijn en heel bepalend voor de sfeer van de tijd. Maar Pluto's baan is elliptisch en dat heeft gevolgen, dus kijken we eerst naar de astronomie. Daarna zetten we op een rijtje we hoe je precies moet kijken naar Pluto in een teken, en waar hij op teruggrijpt.

3- **Pluto in de tekens: Boogschutter**

In deze les wil ik je twee dingen laten zien. In de eerste plaats gaan we kijken naar: hoe analyseer je een tijdbeeld van Pluto door een teken, of, specifiek gezegd: hoe vertaal je je kennis over de tekens naar de astrologie van politiek en wereld, dus de mundane astrologie? Als voorbeeld neem ik Pluto in Boogschutter. Als tweede gaan we terugkijken naar hoe de thema's van Pluto in Boogschutter voor het voetlicht zijn gekomen, én ik zal op verschillende momenten laten zien hoe Pluto in de laatste vijf graden van een teken het volgende teken voorbereidt, en hoe eenzelfde thema met Pluto in verschillende tekens accenten krijgt

4- **Pluto in de tekens: Steenbok. Hoe kun je tendensen vooraf destilleren? Aanpak, mogelijkheden en dilemma's.**

Dit is de periode waar we nog volop in zitten. We gaan ook deze periode als voorbeeld uitwerken, maar nu met een andere aanpak. Net als in de vorige les beginnen we met het afbakenen van thema's waar we op moeten letten, maar we gaan ook terug in de geschiedenis naar een aantal perioden waarin Pluto ook in Steenbok heeft gestaan, om te kijken naar specifieke uitwerkingen of aanvullingen op onze thema's. Aan de hand daarvan

kijken we ook naar mogelijke dilemma's in je historisch onderzoek. En alvast een kanttekening: Als Pluto in een teken loopt, wordt het tijdbeeld ook gekleurd door Uranus en Neptunus in de tekens, en eventueel door tijdbeeld-aspecten. Die heb ik in les 3 en 4 bewust achterwege gelaten om eerst te focussen op de aanpak van Pluto in de tekens.

5- Kiemperioden deel 1

Veel astrologen denken dat Pluto in de tekens de basis is. Maar er ligt nog een veel groter patroon achter Pluto in de tekens. Dat patroon heeft te maken met de onderlinge cycli van de langzame planeten met elkaar. We gaan daarom eerst kijken naar de dans van de langzame planeten ten opzichte van elkaar, en welke cycli dat oplevert. Dat brengt ons bij twee heel cruciale perioden in de geschiedenis, waarvan we in deze les de eerste beschrijven: die van de 6^e eeuw BC.

6- Kiemperioden deel 2

De tweede cruciale periode ligt aan het einde van de 14^e en begin van de 15^e eeuw, en is eveneens helemaal terug te voeren op de cycli van de langzame planeten. We gaan kijken naar wat er in dit tijdbeeld gebeurde, en welke parallellen er zijn met de eerste kiemperiode. Dat wat in de eerste en tweede kiemperiode naar voren kwam, werkt door tot op de dag van vandaag en kleurt nog steeds onze ontwikkeling en kleurt daarmee ook de transits van de langzame planeten door de tekens en de onderlinge aspectpatronen.

7- De afgelopen 1000 jaar deel 1

De tijd waarin we nu leven is het gevolg van een eeuwenlange ontwikkeling. Om dat in perspectief te kunnen zetten, moeten we het afgelopen millennium onder de loep nemen. We beginnen rond het jaar 1000, en kijken naar zowel historische ontwikkelingen die de voorbereiding waren voor de tweede kiemperiode, als naar de invulling van Pluto in de tekens. En we kijken ook af en toe naar de onderlinge aspecten van de langzame planeten, vooral wanneer zich ook hier herhalende patronen voordoen. Dan krijgt het thema opeens weer een vervolg, zoals we aan een stukje kerkgeschiedenis kunnen zien.

8- De afgelopen 1000 jaar deel 2

In les 7 komen we ook het begin van de polariteit stof – geest tegen. Dat zien we in deze les op steeds nieuwe manieren naar voren komen, tot en met in de groeiende dualiteit tussen de zich ontwikkelende wetenschap, en religie, en steeds in lijn met Pluto in de tekens. En we zien hoe onontkoombaar de tweede kiemperiode was. In les 7 en 8 zie je ook dat bepaalde aspecten tussen de langzame planeten steeds met hetzelfde thema te maken hebben, met als voorbeeld de terugkerende spanningen in de kerk bij conflicten tussen Uranus en Neptunus. Ook leren we dat Pluto in een teken dingen kan losmaken, maar dat de uitwerking daarvan niet altijd in datzelfde teken hoeft plaats te vinden; het gebeurt ook vaak pas in het volgende teken. We gaan hier dus de nodige ervaringsfeiten zien.

9- De afgelopen 1000 jaar deel 3

In deze les zetten we de historische lijn voort, en voegen er weer een stukje aan toe, astrologisch gesproken. Want nieuwe ontwikkelingen komen niet uit de lucht vallen, maar komen tot stand doordat de enkeling een idee krijgt, iets wil, iets uitvindt, zich met een filosofisch probleem bezig houdt, enz. Er zijn altijd enkelingen die de voltrekker zijn van een tijdbeeld, hetzij direct, hetzij een toekomstig tijdbeeld. We gaan zien dat in hun horoscopen steevast de tijdbeeld bepalende planeten, dus de langzame planeten, tijdelijke toepasselijke aspecten maken in transit.

10- De afgelopen 1000 jaar deel 4

Dat alles zetten we voort in de vierde les over de afgelopen 1000 jaar, en belanden uiteindelijk in onze huidige tijd. We komen het principe van de enantiodromie tegen, een

principe dat Jung benoemd heeft en dat laat zien dat er een algemene tendens is dat dingen, wanneer ze te ver doorschieten of eenzijdig worden, in hun tegendeel omslaan. In onze tijd zijn zien we daar de nodige manifestaties van. Intellectuele ontwikkelingen zijn nu op een top gekomen en de polariteit materie – geest begint aan zijn weg die zal leiden tot hereniging van de twee. De 20ste eeuw heeft daarin een sleutelrol gespeeld, en de jaren zestig lieten de eerste duidelijke tekenen van een omslag zien.

11- De roerige jaren zestig

Het waren roerige jaren, die we eerst op de gangbare manier zullen analyseren op basis van wat er in de literatuur over wordt gezegd, om het daarna in astrologisch perspectief te zetten en te bekijken in het licht van de ontwikkelingen van de afgelopen 1000 jaar én we gaan zien hoe naadloos de jaren zestig aansluiten op de twee kiemperioden van de geschiedenis. Dat maakt dat wat toen in gang is gezet zich volop wil ontwikkelen in de 21ste eeuw. De ontwikkelingen in de 2e helft van de 20ste eeuw specificeren dat.

12- De 2e helft van de 20ste eeuw in perspectief, deel 1

Het zijn ménsen die met hun eigen worsteling, hun eigen individuatieproces en hun eigen vragen een belangrijke rol spelen in de wijze waarop dat wat uit de kiemperioden voortkomt vorm krijgt, en hoe de ontwikkeling verder verloopt. Op de een of andere manier zijn er mensen die resoneren op de bewegingen in het collectief, en er óf direct door worden beïnvloed, zoals Fritjov Capra, óf die een eenzame voortrekker zijn, zoals Poincaré, of die een theorie lanceren die in lijn met het tijdbeeld is, zoals Lemaitre. Maar wat ze ook doen, steeds blijken de tijdbeeldplaneten hun horoscoop volop te activeren. In deze les gaan we zowel naar wetenschappelijke ontwikkelingen als naar de rol van het individu kijken.

13- De 2e helft van de 20ste eeuw in perspectief, deel 2

Naast wetenschappelijke ontwikkelingen kwam ook de veranderende positie van het vrouwelijke en vrouwelijke waarden in een versnelling. De cyclus van Uranus en Pluto blijkt daarmee samen te hangen. Wat waren de signalen, en waarom werd het boek De DaVinci Code zo'n bestseller? Wat bewoog er in het collectief onbewuste? We gaan zien dat ieder van ons met transits en progressies van buitenplaneten een rol kan spelen in de grotere ontwikkeling.

14- Aspectpatronen: het T-vierkant Saturnus-Uranus-Pluto

Aan de hand van het ingrijpende T-vierkant Saturnus-Uranus-Pluto zien we hoe je naar de uitwerkingsmogelijkheden van de drie samengestelde cycli kijkt. We kijken ook naar wat dit specifieke T-vierkant de voorgaande twee keer heeft gedaan, wat ons een idee geeft waar we op moeten letten. Daarna kijken we hoe we het T-vierkant in zijn volledige werkzame periode kunnen plaatsen in een aantal belangrijke horoscopen. Dat bepaalt namelijk ook in aanzienlijke mate wat er specifiek gebeurt. Het zijn dus altijd specifieke horoscopen die uiteindelijk vorm zullen geven aan tijdbeeld-aspecten, niet alleen horoscopen van bedrijven, landen en instellingen, maar ook die van belangrijke personen. Zulke tijdbeeldpatronen raken iedereen want het kan zich in solaren nog jaren voortzetten.

15- Het einde van de Bronstijd en de 21ste eeuw, deel 1

We horen de meest uiteenlopende berichten in het nieuws, die allemaal los van elkaar lijken te staan. We horen over ebola in Afrika, over de sancties tegen Rusland, de onthoofdingen door strijders van de Islamitische Staat, tyfoons die landen zwaar treffen, China dat steeds dominantier wordt als speler in de financiële wereld, klimaatveranderingen, een ijzig koude winter in de VS en onafgebroken droogte elders in de wereld. Een kleine greep uit de dingen die we voorgeschoteld krijgen. Maar misschien is er meer samenhang tussen al deze verschijnselen dan we op het eerste oog vermoeden. En nog boeiender: er blijkt een echt

griezelige parallel te zijn met de jaren rond 1177 voor Chr., de jaren van het einde van de Bronstijd. Zowel een astrologische parallel als een parallel in gebeurtenissen. Die parallellen gaan we in drie lessen uitgebreid onderzoeken, omdat ze een heel belangrijke aanvulling vormen op de lessen die we al gehad hebben.

16- Het einde van de Bronstijd en de 21ste eeuw, deel 2 – vervolg.

17- Het einde van de Bronstijd en de 21ste eeuw, deel 3

Tegelijkertijd is er ook een afwijkende factor, die wel eens cruciaal voor de richting van onze tijd kan zijn. Welke subtiele bijzondere bewegingen zijn gaande?

18- Tijdbeelden en Neptunus deel 1

Neptunus lijkt als zeep door onze handen te glippen; hij is moeilijk te vangen en wat is het nu precies dat zijn tijdbeeld bepaalt? Neptunus blijkt een verrassende relatie met de cyclus van Pluto te hebben en dat betekent dat Neptunus in Vissen van de huidige tijd niet helemaal vergelijkbaar is met die van de vorige keer. We gaan allerlei voorbeelden uitdiepen om de subtiele manifestaties van Neptunus te begrijpen, van houseparty's tot boerenopstanden en broodfondsen, van Luther en Marx tot aan spiritisme. Hoe moeten we kijken naar Occupy, hoe weeft Neptunus zich door maatschappelijke processen heen? Je gaat in deze en de volgende les goed zien waar je op moet letten.

19- Tijdbeelden en Neptunus deel 2

20- Tijdbeelden en Neptunus deel 3

Hoe ontdek je de werking van Neptunus nu, en hoe weeft Uranus zich daar doorheen? Waar moet je vandaag de dag op letten om Neptunus in Vissen te zien werken? Hoe heeft hij zijn visitekaartje afgegeven toen hij de Vissen binnenging? Huidige voorbeelden. En we gaan kijken naar de bijzondere astronomische cycli van Uranus en Neptunus, en Uranus en Pluto.

21- Uranus

Het nieuws brengt ons veel vaker de thema's van Pluto in Steenbok en Uranus in Ram, maar zelfs al lijkt Uranus in Ram duidelijk, ook daar moeten we kijken naar welk verhaal en welk motief er werkelijk áchter de verschijningsvormen ligt. Daar gaan we in deze les twee voorbeelden van uitwerken. En we gaan naar een voorbeeld van een letterlijke uranische nieuwe stroming in de astronomie.

22- Jupiter en Saturnus

Hoewel veel sneller in tekens en aspecten kunnen ook deze twee planeten wel degelijk iets voor kortere tijd op de agenda zetten en soms tot en met op de beurs uitwerken. Hun thema kan langer aanhouden wanneer het in lijn is met het verdere tijdbeeld. Maar ze erken vooral in het gewone en alledaagse uit, tot en met herkenbare Saturnus-in-teken thema's op televisie. Jupiter en Saturnus hebben ook een onderlinge cyclus van 20 jaar die in de klassieke tijd belangrijk was en waar grote gebeurtenissen aan werden opgehangen; dat wat we nu doen met de langzame planeten. We werpen in deze les nog een blik op een paar uitingsvormen.

23- Samenvatting

Er is in deze module heel veel voorbij gekomen, veel astrologie en heel veel geschiedenis. In deze afsluitende les zetten we nog even een paar van de belangrijkste bevindingen op een rijtje, en blikken we een beetje vooruit op waar we naar onderweg zijn. Al is dat iets dat we met z'n allen nog moeten gaan invullen. Inzicht in tijdbeelden en in de komende veranderingen is van ongelooflijk groot belang om een positieve bijdrage aan de toekomst te kunnen leveren.